

Jerzy Fogel, Łucja Pawlicka-Nowakowa

Śrem

Informator Archeologiczny : badania 1, 276-277

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

drugiej połowie X w. najprawdopodobniej jednak w XI w. Wkrótce został spalony. W jego wnętrzu, jeśli nie liczyć resztek konstrukcji wałowych, odkryto nikiłe ślady osadnictwa w postaci nielicznych ułamków ceramiki. Oprócz fragmentów z I-XI w. znaleziono kilka mniej charakterystycznych ułamków ceramiki kult. łużyckiej (?) oraz lepionej ręcznie lub słaboobtaconej ceramiki z wczesnych faz średniowiecza. Zabytki te można łączyć z krótkimi pobytami ludzi na wydmie zania zbudowano na niej gród.

Badania na terenie Boleszoczyna prowadzono na kępach zwanych "Dębowe Górki" w odległości ok. 550 m na SW od grodziska "Smulska Góra". Kępy te leżą wśród łąk zalewowej doliny Warty nad starorzeczem wypełnionym wodą, noszącym nazwę "Przysiek". W wyniku 13 wykopów (5 x 2 m) i sondażowych badań powierzchniowych stwierdzono niezbyt intensywne ślady osadnictwa rozciągające się na dużym obszarze (ok. 100 x 200 m na jednej kępie i ok. 50 x 100 m na drugiej).

Materiał odkryty w czasie badań (prawie wyłącznie ceramika) pozwala przypuszczać, iż osada wczesnośredniowieczna bezwątpienia wieś, powstała w VII - VIII w., rozwijając się najintensywniej w końcu X - początku XI w. Najpóźniejsze materiały pochodzą prawdopodobnie z XII w.

Ponieważ zagadnienia kulturowe wsi wczesnośredniowiecznej są dotąd jeszcze mało znane, przeto badania tegoroczne należy ocenić jako pozytywne i rokujące nadzieje na przyszłość.

Ś R E M

Katedra Archeologii Pol. i
Powszechnej w Poznaniu

Badania prowadzili agr Jerzy Fogel, agr Lucja Pawlika - Nowakowa w okresie od dn. 28.VIII do 27.IX., finansował - Wojewódzki Zarząd Dróg Publicznych w Poznaniu.

Badania miały charakter ratowniczy. W trakcie prac wykopaliskowych sdołano przebadać część wału grodu. Konstrukcja wału była rusztowo - przekładkowa. Szerokość wału wynosiła 10 m, zachowana wysokość 2,25 m. W obrębie wału można było wyróżnić pojedynczo "kasetony" o wymiarach 3,0 x 3,35 m i 3,10 x 3,20m. Wał wzniesiony został na początku XI w. na naturalnym wzniesieniu estuoznie poszerzonym. Kolejną fazę wału należy odnieść do XII i pocz. XIII w.

U podnóża wału, w pd części stanowiska, odsłonięto fragment drogi, której podwaliny ułożone były z belek poprzecznych i wzdłużnych związanych przy pomocy "haków" i "sacioców". Szerokość drogi wynosiła 3,60 m. Prowadziła ona prawdopodobnie z grodu ku starorzeczu Warty.

W środkowej części stanowiska (przy szosie) uchwycono również elementy wału. Określenie ich przynależności do konkretnej części wału jest niemożliwe.

Badania w pn. części stanowiska doprowadziły do zweryfikowania rozmiarów grodu wykazując, że dzisiejsza morfologia tej partii stanowiska nie ma nic wspólnego z założeniami budowlanymi grodu.

S T A R A   W A R K A ,
pow. Grójec

Konserwator Zabytków Archeo-
logicznych woj.warszawskiej

Badania prowadziła agr Anna Kornatek, finansował WKZ